אכינופס גלואי כחול (זריע) -
היבטים אגרוטכנים והכוונת פריחה.

חוקרים שותפים: **עירית דורי, אלי מתן, ליאנה בן יונס** - מו"פ דרום.
יעל סקוטלסקי - שה"מ פרחים, לשה"ד נגב.
איתן שלמה - ממ"ר גידולים חדשים, שה"מ פרחים, משרד החקלאות.

מבוא:

הזן Vetich blue, שפרחיו בצבע כחול כהה גדל עד השנה האחרונה בארץ בהיקפים קטנים, בעיקר במשקי מודל. הבעיה העיקרית של זן זה הוא יבול נמוך וכן דרישה ההכרחית לקרור חומר הריבוי על מנת לממש פריחה.
בעונת 98/99 נבחן במסגרת האינטרודוקציה זן חדש של אכינופס בשם גלואי כחול, אשר גם הוא, כמו קודמו, בעל דרישות הכרחיות ליום ארוך. זן זה הובא ע"י משתלת חישתיל וריבויו מזרעים.
חסרונו העיקרי מתבטא בצבע הפרח שהוא בהיר יותר אולם יתרונו העיקרי בכך שפרח ללא קרור מלאכותי ונתן יבול סביר.
במסגרת העבודה השנה הוא נבחן במספר מועדי שתילה ובתי גידול.

שיטות וחומרים + תוצאות:

תוצאות הגידול בתאריכי השתילה ובבתי הגידול השונים מובאים בטבלה מס' 1.

טבלה מס' 1: **אכינופס זריע, מועדי שתילה X בתי גידול.**

תאריך שתילה	תנאי גידול	תאריך פריחה	ימים לפריחה	ריכוז גי'ברלין	מס' גבעולי פריחה למ"ר
20/9/98	בית רשת יום ארוך	26/12/98	97	250 ח"מ	
20/09/98	בית צמיחה יום ארוך	15/12/98	86	250 ח"מ	96 (2 גלים)
29/10/98	בית רשת יום ארוך	01/03/99	123	125 ח"מ	52 (2 גלים)
29/10/98	בית צמיחה יום ארוך	01/03/99	123	125 ח"מ	53 (גל אחד)
29/19/98	בית רשת יום טבעי	לא פרח		125 ח"מ	
02/12/98	בית רשת יום ארוך	20/06/99	200		

עומד השתילה בכל החלקות היה 20 צמחים למ"ר. ב- 2 תאריכי השתילה הראשונים החלקות קיבלו טיפול בגיברלין כ- 50 - 60 יום לאחר השתילה, ובכולן הושארה גם חלקת ביקורת לשם השוואה (רק בגל הראשון).
מועד השתילה השני בחממה נתן רק גל פריחה אחד בגלל שנעקר במועד מוקדם עקב אילוצים (טבלה 1).
יש יתרון לגידולו של זן זה בבית צמיחה על פני בית רשת מבחינת יבול הפרחים (טבלה מס' 1 ותרשים מס' 1) ואורך ענפי הפריחה (תרשים מס' 2).
ריסוס בגי'ברלין יכול להאריך את ענפי הפריחה ואולי אף לשפר את יבול הפרחים (תרשים מס' 2).
תאריכי השתילה המוקדמים בבית צמיחה יכולים לאפשר קבלת 2 גלי פריחה בעונת הייצוא ביבול מצטבר של כ- 100 פרחים למ"ר (65,000 פרחים לדונם).

סיכום:

גם הזן גלואי כחול בעל דרישות הכרחיות ליום ארוך שכן ביום טבעי לא התקבלה פריחה (טבלה מס׳ 1).
נראה שגידולו בבית צמיחה בתאריכי שתילה מתאימים יכול לאפשר קבלת 2 גלי פריחה בעלי יבול ואיכות סבירים במהלך עונת הייצוא וזאת ללא צורך בטיפולי קרור. בכך מתבטא יתרונו הגדול.
מוצר זה נראה כמעניין לשיווק אך הידע הקיים לגביו מוגבל ועל כן יש להרחיב את הידע האגרוטכני הבסיסי במספר תחומים:

1. מועדי שתילה בבית צמיחה ובית רשת.
2. טיפולי גי׳ברלין ועיצוב הצמח.
3. מועד הפעלת תאורה.
4. קרור זרעים.
5. השפעת יריעות מעבירות קרינת UV על הפיגמנטציה של הפרח.

ציור 1: השפעת בית הגידול ומועד השתילה על יבול הפרחים באכינופס גלואי כחול

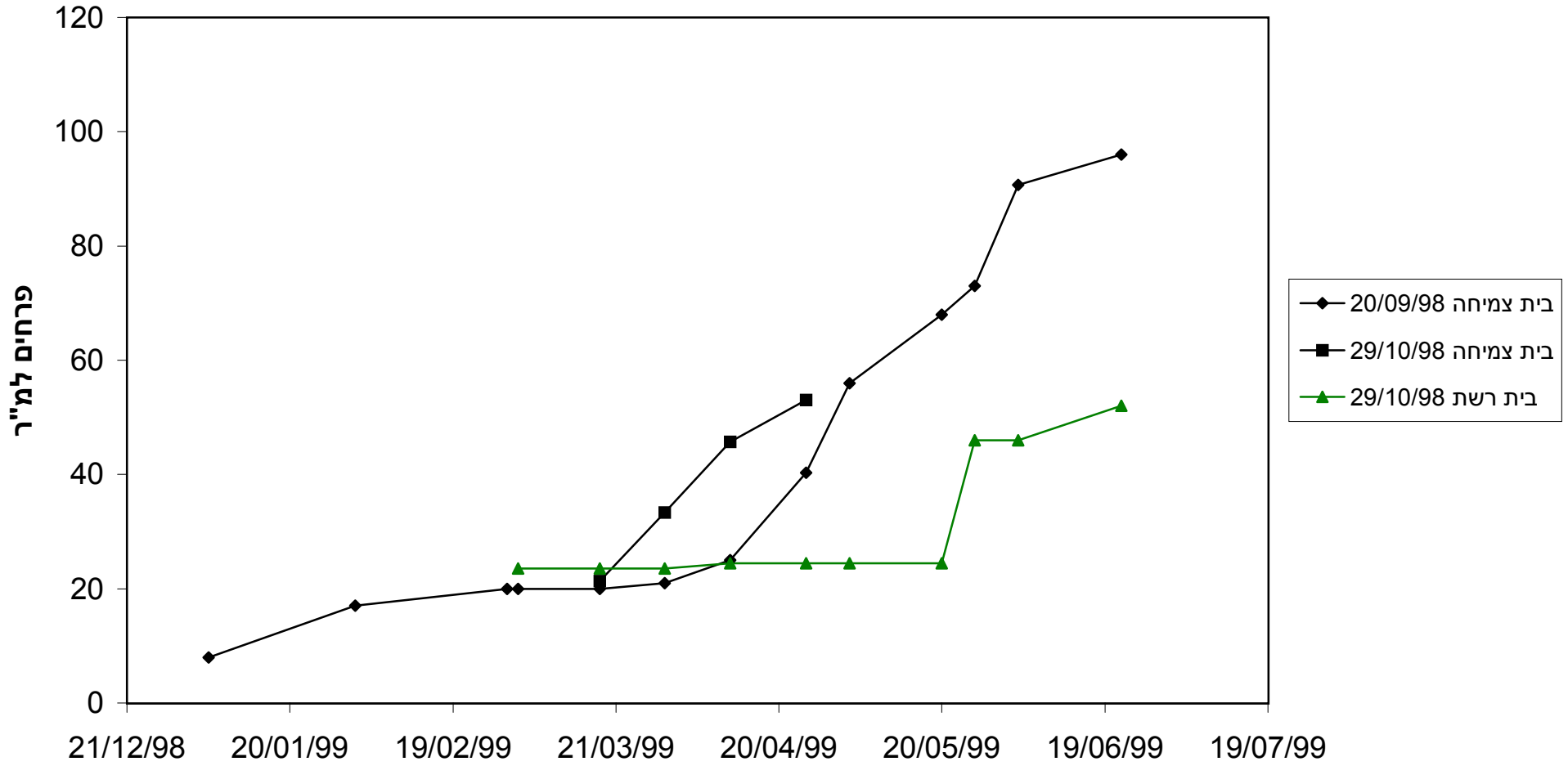
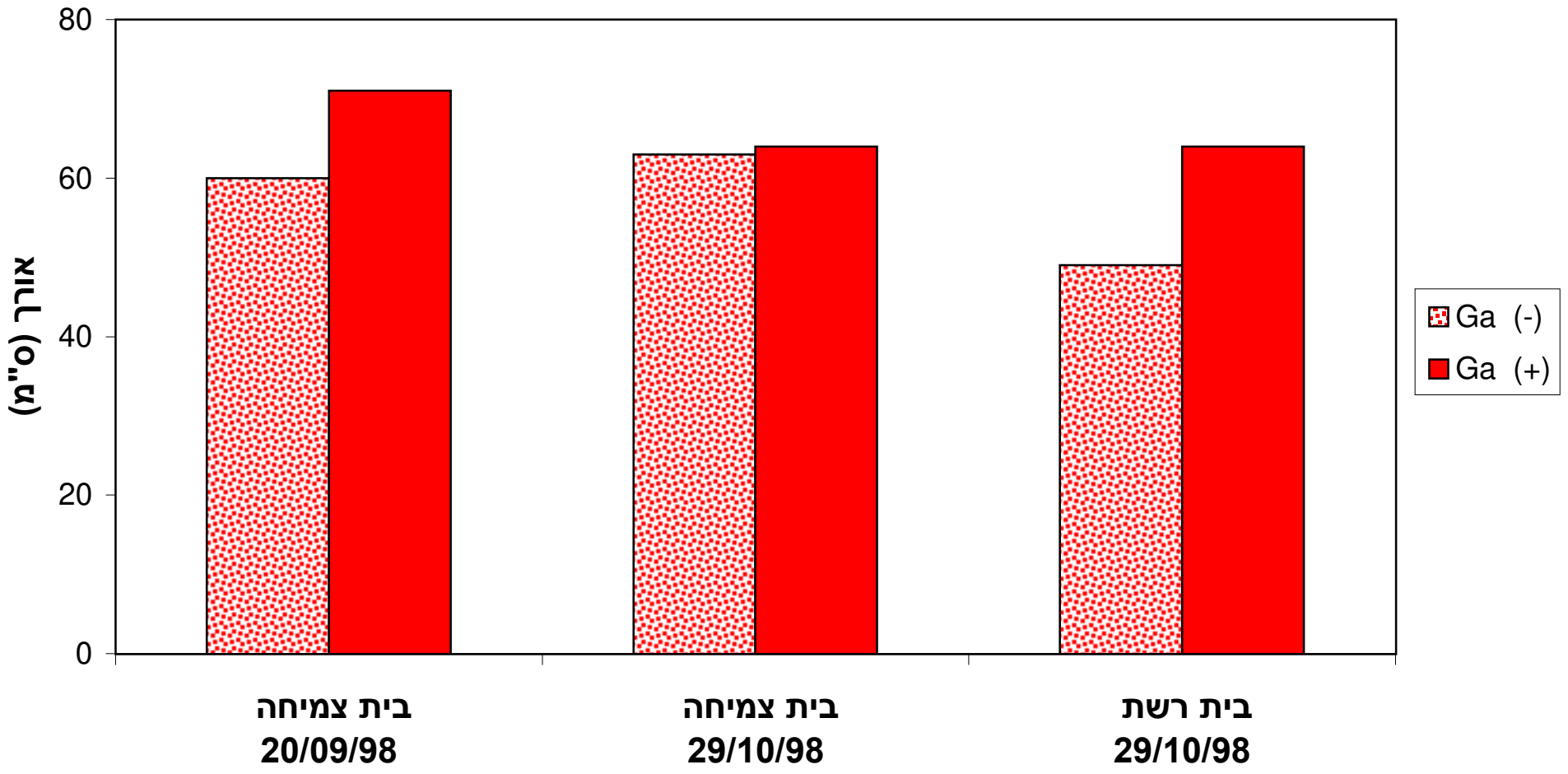
תרשים 2: השפעת טיפולי הג'יברלין על אורך ענפי הפריחה באכינופס גלואי כחול